

آیا آینده ازدواج قابل پیش‌بینی است؟

یکی از نتایج غیرمنتظره بررسی‌ها این است که در ازدواج، خشم مخرب‌ترین هیجان نیست، چون هم زوج‌های سعادتمند و شاد و هم زوج‌های پراختلاف با هم جنگ و دعوا دارند بلکه انتقاد، خوار و تحقیرکردن، برخورد دفاعی و مانع‌تراشی برای یکدیگر به مراتب مخرب‌ترند.

یکی از نتایج غیرمنتظره بررسی‌ها این است که در ازدواج، خشم مخرب‌ترین هیجان نیست، چون هم زوج‌های سعادتمند و شاد و هم زوج‌های پراختلاف با هم جنگ و دعوا دارند بلکه انتقاد، خوار و تحقیرکردن، برخورد دفاعی و مانع‌تراشی برای یکدیگر به مراتب مخرب‌ترند.

به گزارش سلامت نیوز، دکتر فرید براتی‌سده در مجله سپیده دانایی نوشت: یکی از حیطه‌های روان‌شناسی مثبت‌گرا، ارتباطات انسانی است. آدمی موجودی اجتماعی است و ارتباطات امکان برآورده‌ساختن این خصوصیت را به انسان می‌دهد. ارتباطات دارای وجوه مختلفی است و از درجه روان‌شناسی مثبت‌گرا شامل ارتباطات با خانواده، خویشان و بستگان، دوستان، همسالان، همکاران و... می‌شود. در این بین ارتباطات مثبت بین زن و شوهر که قلب اصلی کانون خانواده‌اند، جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص می‌دهد. بحث روان‌شناسی مثبت‌گرا در این شماره به روابط خانوادگی موفق و به‌خصوص جنبه‌های کاربردی آن اختصاص دارد.

چه عواملی یک ازدواج را موفق و سعادتمند می‌سازد؟ این سوالی است که بیش از بیست سال پیش سبب شد تا جان گاتمن در دانشگاه واشنگتن مطالعات و بررسی‌های بعدی خود را به آن اختصاص دهد. او در آزمایشگاه پژوهش‌های خانوادگی که به اختصار آن را آزمایشگاه عشق می‌نامد، با دعوت از زوجها برای حضور در این آزمایشگاه، گفت‌وگوها و تعاملات زن و شوهرها را مورد بررسی قرار می‌دهد. این آزمایشگاهی است که در آن ویدئو و دوربین‌های مختلفی تعبیه شده که لحظه‌به‌لحظه، گفت‌وگوهای زن و شوهرها را از زوایای مختلف ضبط می‌کند.

گاتمن براساس نتایج حاصل از این آزمایش‌ها، چندین کتاب درباره ازدواج‌های موفق و ماندگاری و پایداری آنها نوشته که گاهی هم نتایج آن غیرمنتظره بوده‌اند.

یکی از نتایج غیرمنتظره بررسی‌ها این است که در ازدواج، خشم مخرب‌ترین هیجان نیست، چون هم زوج‌های سعادتمند و شاد و هم زوج‌های پراختلاف با هم جنگ و دعوا دارند بلکه انتقاد، خوار و تحقیرکردن، برخورد دفاعی و مانع‌تراشی برای یکدیگر به مراتب مخرب‌ترند.

پژوهش‌های گاتمن همچنین با این دیدگاه که زن و شوهرها از دو دنیای متفاوت عاطفی یعنی از مریخ و ونوس‌اند در تقابل است. این نظر- که با ترجمه چند کتاب به فارسی در بین بعضی از خوانندگان ایرانی هم تا حدی رواج یافته- معتقد است که مشکلات زن و شوهرها ناشی از تفاوت‌های آنان است. اما مطابق با مطالعات گاتمن هرچند که تفاوت‌های جنسیتی بین زن و شوهرها می‌تواند در بروز مشکلات آنها نقش داشته باشد ولی این تفاوت‌ها نمی‌تواند علت مشکلات باشد. درصد زیاد و همسانی از زنان و مردانی که گاتمن با آنها مصاحبه کرده، گفته‌اند که کیفیت دوستی زن و شوهر مهم‌ترین عامل در رضایت از زندگی مشترک است.

به هر صورت آنچه از یافته‌های تحقیقات گاتمن برای زوج‌های ایرانی سودمند است و روان‌شناسان و مسئولان مربوطه که با خانواده‌ها ارتباط دارند باید درباره آن به جد برنامه‌ریزی کنند، امکان پیش‌بینی سرانجام ازدواج‌هاست. همان طور که در یکی دیگر از مقالات این شماره مجله گفته شده، گاتمن می‌گوید براساس آنچه از آزمایشگاه عشق حاصل شده می‌توان عاقبت ازدواج‌ها را تا 90 درصد صحت پیش‌بینی کرد. براین اساس دو برهه زمانی بسیار حساس در زندگی وجود دارد؛ یکی هفت سال اول و زمان پرمخاطره دیگر بین 16 تا 20 سال پس از ازدواج.

پس اگر می‌توان با این حد از دقت آینده ازدواج‌ها را پیش‌بینی کرد، آیا این می‌تواند ما را به یک علم یعنی علم ازدواج رهنمون سازد و آیا این برای خانواده‌های ایرانی و برای مسئولانی که آمار در حال افزایش طلاق آنان را نگران ساخته، پیام‌های جالبی ندارد؟